

## Ringamåla kyrka

56.3347, 14.7983

---

Av de fyrtio församlingar som finns i Blekinge har drygt var fjärde en kyrka som är uppför efter 1860. Flertalet av dessa kyrkor uppfördes i då nybildade församlingar.

Den 27 mars 1872 beslutades att Ringamåla skulle bryta sig ur Asarums församling, vilket skedde drygt tio år senare. Den nybildade församling hade ännu ingen egen kyrka, och först efter långa diskussioner beslutades att kyrkan skulle byggas i Långeboda, inte i Ringamåla by som givit namn åt församlingen. Anledningen var att man inte kunde anlägga en kyrkogård där på grund av urberget.

Arkitekten vid Överintendentsämbetet Gustaf Dahl ritade kyrkan. Han har förutom flertalet landsortskyrkor, bland dessa Kyrkhults kyrka i Blekinge även bland annat ritat Sofiakyrkan i Jönköping, Posthusen i Sundsvall, Katrineholm och Nässjö samt Kungliga Biblioteket i Humlegård en i Stockholm.

Kyrkbygget startade 1881 och nyårsdagen två år senare kunde kyrkan invigas.

Kyrkan som ovanligt nog är placerad i syd-nordlig riktning, drabbades av en förödande brand pingstdagen 1904. Men tack vare att ritningarna från byggnationen fanns bevarade kunde kyrkan byggas upp i sitt ursprungliga skick. Enda skillnaden var att man förenklade inredningen något.

Altaruppsatsen utgjordes ursprungligen av enbart det stora kortset, men i samband med kyrkans 100-års jubileum 1983 tillkom bilder snidad av konstnären Stig Karlsson, som också formgivit altartavlan i keramik i Svängsta kyrka. Stig Karlsson jobbade också som formgivare för IFÖ.

De fem olika bilderna visar Skapelsen och syndafallet, Noas ark, Jesu födelse, Jesu korsfästelse och Kristi himmelfärd.

Det krucifix som hänger på södra väggen är snidad av konstnären Lennart Paulsson. Svarteken som man hade hittat i en mosse i närheten uppskattas vara omkring 5000 år gammal.

En av kyrkans rariteter är en Gustav Vasas Bibel från 1541. Det var den första översättningen av hela bibeln till svenska, som i sin tur i första hand bygger på Martin Luthers tyska bibelöversättning.

Det var sannolikt i första hand Olaus Petri, hans bror Laurentius Petri samt Laurentius Andreæson som svarade för den svenska översättningen, men de hade förmodligen också flera anonyma medarbetare till hjälp.

Denna bibel på svenska hade stor betydelse för det svenska språket. Den markerar gränsen mellan fornsvenska och nysvenska, och här presenterades för första gången ä och ö, som ju fortfarande finns kvar i det rikssvenska skiftspråket. Församlingen äger också ett exemplar av Gustav II Adolfs bibel som är tryckt 1618, och som helt enkelt är en reviderad upplaga av Gustav Vasas bibel, där texten hade gjorts mer lättillgänglig för läsaren.

Det finns två kyrkklockor som båda är gjutna 1904 av J A Beckman & Co i Stockholm. Storklockan som väger 940 kg har inskriptionen: "O land, land, land, hör Herrens ord!" och "Sök Herren medan man kan finna honom, åkallen honom medan han är nära."

På lillklockan står det att läsa: "Kommen, ty allt är nu redo" och "Saliga äro de döda, som i Herren dö härefter".

Klockorna kallar inte bara till gudstjänst. Med dessa utförs också själaringning, som har ett medeltida, katolskt ursprung, men trots att man efter reformationen inte längre ringer för de döda i våra grannländer så finns traditionen med själaringning kvar här i Sverige, men den förkunnar enbart att någon dött. Och här i Ringamåla har man behållit en speciell sed. Vid själaringning ringer man först i lillklockan om den avlidna är en kvinna, efter en stund faller storklockan in. Är den avlidne en man ringer det först i storklockan och sedan faller lillklockan in.

Ringamåla församling har också varit inblandad i och drabbad av en stöldhärva.

Det hela uppdagades år 2000 när Arlövs församling i Skåne ville köpa en magasinerad Setterquistorgel av Motala församling. Vid en inventering uppdagades dock att runt 400 pipor saknades. Av en händelse upptäcktes senare ett antal Setterquistpipor i den då nyrenoverade orgeln här i Ringamåla. Dessa hade tillverkningsåret 1906 ingraverade. Samma år då Motalaorgelen tillverkades. En mycket lång utredning ledde till att en representant för företaget som renoverat orgeln åtalades. Han dömdes med tiden för grov förskingring. Setterquistpiporna fick hur som helst bli kvar här i Ringamåla kyrka.

Kyrkan originalorgel är också tillverkad av Zetterquist, och inköptes 1907 för 6000 kronor. Detta är en av mycket få pneumatiska orglar i landet.

---

Källor:

Webb: Asarums pastorat

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Bok: "Sveriges kyrkor. Konsthistoriskt inventarium Blekinge band II". William Anderson 1941.

Bok: "Blekinges kyrkor". Lasse Larsson. 2010. ISBN 978-91-86560-81-2

Folder: "Välkommen till Ringamåla kyrka" Lennart Olofsson